

Jouw opdracht gewaar worden: roeping en roepstem

Dr. Rebecca Laird

Parker Palmer, een vriend van Henri en vandaag een belangrijk Amerikaans auteur over roeping schrijft in zijn boek ‘Laat uw leven spreken’:

“...Roeping betekent niet een doel dat ik nastreef. Het is een roepstem die ik hoor. Voordat ik mijzelf kan vertellen wat ik ermee wil doen, moet ik luisteren naar mijn innerlijk, dat mij vertelt wie ik ben. Ik moet luisteren naar de waarheid en de waarden in het hart van mijn eigen identiteit, niet de standaard waarnaar ik moet leven – maar de standards die mij, zonder dat ik daar iets tegen kan doen, mijn eigen leven laten leiden”.

Ik vond Palmers woorden maar al te waar. Voordat ik in staat was uit te vinden wat ik moest doen, had ik te luisteren naar mijn innerlijk dat mij vertelde wie ik ben.

Hier is een samenvatting van wat ik hoorde, bijna 50 jaren luisterend naar mijn eigen innerlijk.

Ik denk dat huilen het eerste geluid was dat ik maakte. Ik weet, dat is niet ongebruikelijk. Alle foto's die mijn familie vanaf het eerste moment van mij hebben, tonen een lichtelijk premature baby in een dikke plastic couveuse met de mond wijd open. Mijn geboorte was niet verwacht en niet op tijd. Mijn ouders waren op weg naar een kerkelijke samenkomst toen bij mijn moeder de weeën begonnen. Artsen vertraagden de geboorte, maar ik kwam toch twee maanden te vroeg. Mijn vader, pastor van een lokale kerk en mijn moeder, een basisschool onderwijzeres hadden het al druk met mijn 16 maanden oudere broer. Ik vervulde de verwachtingen van het gezin: ‘een jongen, dan een meisje’, zoals me werd gezegd. Mijn jonge jaren gedroeg ik mij op de manier die men verachtte van het jongste kind van een kerkelijk ambtsdrager en een onderwijzende moeder. Ik moest het prima doen op school, een goede burger zijn en actief in het kerkelijk leven.

Mijn eerste religieuze herinnering heb ik van toen ik zes jaar was. Een evangelist zei in een preek dat Jezus mijn vriend wilde zijn. Ik was verrast door het idee – de Jezus waarover wij in de kerk leerden, de herder Jezus die met een verloren schaap om zijn nek was geschilderd op de muur van de school, zou mijn vriend willen zijn? Groots. Ik was er blij mee.

Op mijn zeventiende was die vriendelijke Jezus niet meer zo overtuigend en bij een jeugdmanifestatie, hoog in de bergen van Colorado, vertelde een vrouwelijke prediker dat Jezus ons riep om radicaal te zijn – zoals de eerste christenen. Haar vrouwelijke stem, haar exotische missionaire leven in Afrika, haar eigenaardigheid overtuigden mij. Ik wilde meer weten, meer zijn, de wereld onderzoeken, een christen zijn in de wereld, niet alleen een kind in de kerk. Het was de dag waarop ik besloot deze Jezus te volgen tot aan de einden van de aarde – en ik verwachtte dat reizen, plezier en uitdagingen daar allemaal deel van waren. Wat dat betreft, zat ik goed.

Op mijn twintigste was ik mijn eerste zomer van huis, als een door de kerk uitgezonden medewerkster op de eilanden St. Lucia en Grenada. Het was mijn eerste ervaring als lid van een minderheidsgroep. Ik kwam thuis met twee vragen die me waren bijgebleven. Een klein meisje had me gevraagd: ‘Hoe groot was mijn eiland?’ Ik wist niet hoe ik mijn thuisland moest omschrijven of mijn groeiende betrokkenheid bij de wereld. De andere vraag die mij bezighield was: ‘Waarom en hoe stond God mij toe te leven in zulke overvloed terwijl

anderen leefden in hutten met dunne wandjes, zonder water en elektriciteit?’ Van die tijd af had ik te doen waar Henri over schreef: “doorleef de vragen totdat God – soms als in een bliksemflits – voldoende leiding openbaart om jou in staat te stellen op dit moment in vertrouwen te leven”.

Op mijn 21ste bracht ik als een kerkelijk medewerkster de zomer door in Zuid-Australië, waar ik werkte met Grieks sprekende immigranten in het stadscentrum van Sydney. In deze etnische enclave die krachtadig werkte aan economische stabiliteit en sociale integratie, gaf een teamlid mij een exemplaar van Leonardo Boff’s ‘Jezus Christus Bevrijder’ en tijdens nachtelijke discussies begon een stel studenten onze visie om te gooien op Jezus’ opdracht en wat die betekende voor de wereld... en voor ons.

Op de universiteit was ik een docent literatuur en gesproken communicatie die journalist wilde zijn, maar ik kon kennelijk niet thuis blijven en niet voldoende pastorale uitdagingen krijgen. Wat vertelde mijn leven mij? Was ik een schrijver of iets anders? Kon ik geroepen zijn tot meer dan één ding?

Niettemin, op mijn 22e werkte ik als kerkelijk medewerkster in het ‘quartier quatorze’ van Parijs. We begonnen een zomerkamp voor immigrantenkinderen – meest uit Algerije en Marokko. In dat jaar viel Ramadan midden in de zomer. Toen werden wij, een groep christelijke kinderen, uitgenodigd bij nieuwe vrienden thuis voor een maaltijd nadat de zon was ondergegaan, wat in de zomer redelijk laat gebeurt. Op die manier leerde ik iets over de islam – van de stadskinderen in Frankrijk.

Ik was gevangen. Pastoraat in de wereld – dat was het voor mij! Het geloof in de wereld onderzoeken in al zijn uitdrukingsvormen, dat was wat mij interesseerde.

Toen ik mijn graad had gehaald op de universiteit, zei ik nee tegen de ambtsopleiding in het midden-westen en de faculteit voor journalistiek – mijn twee beste keuzemogelijkheden – en verhuisde naar San Francisco om mij aan te sluiten bij de medewerkers van een nieuwe kerkelijke vestiging in Haight Asbury. Wij, een gelijkgestemde groep van jonge volwassenen, wilden een kerk voor en met de armen stichten. En we presteerden het. Het was zwaar en prachtig werk en na een enkele maanden viel ik voor de pastor en raakte ik overspannen. Het was tijd om...

Van baan veranderen en naar de ambtsopleiding gaan. Op die manier kreeg ik de beste baan van de wereld – dank zij een klein boekje dat ik had geschreven over mijn ervaringen in het zomers dienstwerk – als redactieassistente op de afdeling voor religieuze boeken van Harper & Row. Ik startte er kort nadat ik was begonnen met cursussen over de geschiedenis van de christelijke spiritualiteit. Ik vond mijn intellectuele bevlogenheid in het bestuderen en onderzoeken van spirituele ervaring. Die intense roep naar vorming van de geest door intellectueel en persoonlijke onderzoek werd mijn levensvervulling. Die roeping kreeg vorm langs verschillende wegen: schrijvend, gemeentelijk pastoraat en docerend. Nu bleek dat de kern van de roeping een bevestiging was van wat er al was in vroeger jaren, al kon ik het toen niet helder zien.

Ik wil een andere zin van Parker Palmer citeren: “Roeping komt niet van een stem ‘daar buiten’ die mij roept om iets te worden dat ik niet ben. Het komt van een stem ‘hier binnen’ die mij vraagt de mens te zijn die ik was toen ik werd geboren, om de bijzondere gaven die God mij bij mijn geboorte had gegeven, waar te maken”.

Toen ik achter in de twintig was kwam ik tot de conclusie dat ik was geroepen tot wat Henri noemde een koppelteken-identiteit als schrijfster-voorgangster. (Henri noemde zichzelf een priester-psycholoog). Overdag las ik derhalve manuscripten en redigeerde ik boeken – Marie Fortune's, Is Nothing Sacred, Sue Monk Kidd's, When the Heart Waits en vele andere. Ik zat in vergaderingen waar we discussieerden over onderhanden boeken van grote auteurs als Frederick Buechner, Henri Nouwen, James Fowler, Parker Palmer, Rianne Eisler, Starhawk en Ada Maria Issai Diaz. Ik kreeg onderricht in de veelvormigheid van spirituele ervaringen en uitgangspunten die ik niet ergens anders had kunnen leren. En 's avonds en in de weekeinden werkte ik voor onze kerkelijke missieprogramma's.

Toen ik begon met mijn geestelijke vorming dacht ik dat ik een activiste was – maar in werkelijkheid was ik vooral contemplatief. Zodoende was het de contemplatieve richting waarin ik verder ging bij mijn onderricht en vorming in spiritualiteit. Onder de spirituele leiding van wijze spirituele richtinggevers, leerde ik “te luisteren naar Gods stem van liefde”, zoals Henri het uitdrukte.

Mijn leven was vol en God scheen goed. Een van de boeken die ik bij mijn geestelijke vorming had gelezen, “In A Woman's Voice”, inspireerde me tot het schrijven van een kolom, wat mij gevraagd was, voor mijn confessioneel tijdschrift. Ik begon mijn schrijvende stem te vinden. Ik was 30 jaar oud. Het zou nog een decennium of zo vergen voor ik erop vertrouwde dat ik mijn pastorale stem had gevonden de verkondiging en het onderwijs.

Toen kwam er een telefoontje. Een van de jongemannen waarmee ik bevriend was geraakt, letterlijk onze buurman, belde me vanuit de gevangenis. Hij was gearresteerd voor de onopgeloste moord op een vrouw die ik kende en respecteerde. Ben had een fijne, vriendelijke en barmhartige vrouw vermoord. Waarom? Waarom? Waarom? Volgens de politie zou, als het niet die vrouw was geweest, ik het waarschijnlijk zijn geworden. Oei. Ik heb gebeden met deze jongen, jarenlang met hem in de kerk gewerkt. We dachten dat hij de drugs en het geweld al jaren geleden achter zich had gelaten. Hoe kon ik gehoor blijven geven aan mijn roeping tot het geestelijk leven als een van de eerste mensen die ik begeleidde en trachtte lief te hebben met verstand, hart en geest, in staat was tot extreem geweld? Als Gods genade Ben niet kon hinderen bij de moord op Marlene en haar veilig kon laten zijn, wat was God dan überhaupt? Dit waren moeilijke vragen om mee te leven.

Een wijze geestelijke leidsman zat bij me tot ik weer enige spirituele grond onder mijn voeten voelde, nog steeds niet zeker van Gods karakter of de paden die hij koos. Mijn echtgenoot was bezig om zijn graad te verwerven en we arriveerden midden in een sneeuwstorm aan de Drew universiteit in New Jersey. We woonden er in een huis met een peuter en een baby.

Niet zeker van hoe mijn roeping zich kon en zou ontvouwen en wat ik in deze stille tijd te zeggen had, leefde ik mijn leven. Vouwde de was, zorgde voor mijn lieve kinderen, deed wat freelance redactiewerk en leidde retraites voor kerken en groepen van diverse denominaties. Ik beëindigde mijn confessionele verplichtingen voor de ordinatie. Ik verscheen voor de raad – zij stelde simpele vragen. Toen ik hen vertelde dat ik mij geroepen voelde tot volwassen spirituele ontwikkeling, vroegen zij: Denk jij dat er een kerk of school zal zijn die jou zal inhuren om dat te doen? Ik zei: Ik hoop het want het is het enige waarover ik voor mijzelf duidelijkheid heb – het werk waartoe ik ben geroepen. Zij benoemden mij dus, maar er veranderde niet veel. In mijn confessie kleeft aan een ordinatie niet een gegarandeerde benoeming.

Ik hield me dus rustig en flink en wachtte af. Ik aanvaardde een tijdelijke job voor drie maanden als redacteur van het interkerkelijk spiritueel tijdschrift Sacred Journey en bleef er zes jaar. In die tijd voltooide mijn man zijn studie en vocht mijn dochter tegen haar kanker. Ik hield ervan de spirituele praktijken van diverse geloofstradities te leren kennen en ik leerde op verschillende manieren mediteren en bidden. Begin 1996 vroeg ik Henri Nouwen, die een sabbatjaar doorbracht in New Jersey, om een interview. In dat gesprek poneerde Henri kristalheldere stellingen over drie van zijn favoriete thema's: gebed, gemeenschap en ambt. Ik voelde die dag dat mij een spirituele rijkdom gewaar werd die ik op een of andere manier en op een goede dag moest doorgeven.

Nadien werd me op een dag gevraagd Kirtan' te zingen met een groep die Hindoe meditatie beoefende voordat ik een interview kon houden met de groep van leiders. Terwijl de groep zong in het Sanskriet, zat ik in diepe stilte en luisterde naar mijn ademhaling. En in die stilte borrelde een lied op, "Jezus, wat een vriend voor zondaars. Jezus geliefde van mijn ziel. Vrienden mogen mij ontbreken, Hij mij redder maakt mij heel. Alleluia wat een redder. Alleluia wat een vriend. Reddend, helpend, vasthoudend, liefhebbend. Hij is me mij tot het einde."

Dat was het. Ik wist opnieuw wie en wat ik wilde zijn – vriend van God; volger van Jezus. Ik bleef geïnteresseerd in de verscheidenheid aan geloofspraktijken van anderen, maar ik twijfelde er niet langer aan dat ik was geroepen om te leven als een van de volgelingen van Jezus in de wereld en zocht toerusting en hulp van anderen in het geloof – ongeacht of dat door geordineerd geestelijk werk was of schrijvend in tijden van succes en mislukking.

Mijn spirituele klaarheid scheen voor mij een deur te openen naar een kerk in een buitenwijk waar het mankeerde aan spiritueel leven. Ik, die mijn pastoraat was begonnen onder de armen in de stad, werkte nu met mensen die werkten op Wall Street. Hoe kwam ik daar! Maar het meest verrassende was dat ik ervan genoot. Het was moeilijk. Kort na 9-11 was de sfeer in de kerk enorm gespannen. Maar ik hield van hen en tot mijn opperste verwondering hielden ze ook van mij. De positie van de senior pastor bleef beweeglijk, veranderlijk en verschuiven en zo deed ik mijn werk. Een crisis kwam en bleef en op de een of andere manier was het de dood van een gehandicapte vrouw die de plaats en mij wijd openbrak.

En er kwam een ander telefoontje. Ik werd gevraagd om naar de Drew Theological School te komen om de pastorale vorming op te zetten en te doceren. Ik verliet dus de lokale kerk om onder de jongeren te zijn, geroepen, getalenteerde en vaak verwarde en gewonde jonge mensen. Iedere week praktiseerden bijna 80 studenten in vijf verschillende kleine klassen samen hun geloof. Ik vond mijn roepstem in schrijven en verkondigen. In dit seizoen is mijn taak anderen te helpen om hetzelfde te doen. Just in deze week hebben mijn studenten het boek "Spiritual Direction – wisdom for the long Walk of Faith" (Ned. Spiritueel begeleiden – Gids voor de lange weg van het geloof) uitgelezen. Dit Nouwen-boek is de neerslag van veel van wat ik leerde uit het interview met Henri, lang geleden. De cirkel van die gave was gesloten.

Ik sluit af met een laatste citaat van Parker Palmer:

Seizoenen zijn een wijze metafoor voor de bewegingen van het leven, denk ik. Zij geven aan dat het leven noch een slagveld, noch een kansspel is, maar iets dat oneindig veel rijker is, meerbelovend, meer werkelijk. De gedachte dat onze levens lijken op de eeuwige cirkelgang van de seizoenen ontkent niet de strijd of het plezier, het verlies of de winst, de duisternis of

het licht, maar bemoedigt ons om het allemaal te omarmen – en in alles de mogelijkheden te vinden om te groeien”.

Vrienden, laat ons doorgaan met luisteren naar onze levens, luisteren naar de stem van liefde en laat onze levens spreken in de seizoenen van ons bestaan. Omarm het allemaal.